292. MEKTUBUN BAŞLIĞI VE KONUSU

İkiyüz doksanikinci mektup, Şeyh Hamid Bengali'ye yazılmıştır.

Müridler için zaruri olan edeblerin beyanı ve bazı şüphelerin defi hakkındadır.

292. MEKTUBUN TERCÜMESİ

Rahman ve Rahim olan, alemlerin Rabbı Allah'ın ismiyle başlıyorum!

Nebevi edeblerle bizi edeblendiren, ahlakı Mustafavi'ye bizi hidayet eden Allah'a hamd olsun. Muhammed Mustafaya ve onun âline salat ve selamın en efdali, tazimin en temizi olsun.

Bilki bu tarikatın yolcuları iki halden birinden kurtulmazlar. Ya mürid olurlar, yada murad olurlar.

Eğer murad iseler, onlara müjdeler olsun, en yüce Matlab'a kendi ihtiyarları olmaksızın cezbe ve mahabbet yolundan ulaştırılırlar. Vasıtalı veya vasıtasız olarak lazım gelen bütün edebleri öğrenirler. Eğer onlardan bir zelle sadır olsa, seri olarak üzerine tenbih olunurlar, onunla muahaze olunmazlar. Zahirde bir şeyhe ihtiyaç duysalar, kendilerinden bir çalışma olmadan

ona kavuşturulurlar.

Hasılı kelam, ezeli yardım, şu büyüklerin haline kefildir. Elbette işleri, sebebli veya sebebsiz hasıl olacak.

"Allah, dilediğini kendine seçer."

Eğer mürid iseler, kamil ve mükemmil olan şeyh olmadan işleri zordur. Şeyh, cezbe ve sülük devletiyle şereflenmiş, fena ve beka seadet leriyle seadetlenmiş olması lazımdır. Ve seyri ilellah, seyri fillah, seyri anillah billah ve seyri fil eşya billah mesafelerini tamamlamış olacak.

Cezbesi, sülükü üzerine mütekaddim ve muraddların terbiyesi ile terbiye edilmiş ise, bu kibriti ahmerdir. Kelamı devadır, bakışı şifadır.

Ölü kalblerin diriltilmesi, şerefli teveccühüne bağlıdır. Asi nefislerin tezkiyesi, latif iltifatına bağlıdır.

Bu gibi bir devlet sahibi yoksa, cezbeli salik te ganimettir, ondan nakısların terbiyesi hasıl olur. Onun vasıtasıyla, fena ve beka devletlerine ulaşırlar.

Şiir:

Semayı Arş'a kıyaslarsak düşük kalır,

Onu yere kıyaslarsdak ne yücedir.

Hak celle sultanuhunun yardımıyla talip, şu gibi kamil mükemmil şeyhe ulaşır kavuşursa, varlığını ganimet bilmeli, tamamıyla nefsini ona ısmarlamalıdır. Seadetinin onun rızasında olduğuna, mahrumiyyetinin de onun rızasının hılafında olduğuna itikad etmeli.

Hasılı kelam, hevasını onun rızasına tabi etmelidir. Nebevi haberde (üzerine salat-selam olsun) geldi ki;

'Sizden hiç biriniz, benim getirdiğime hevasını tabi etmedikçe asla kamil iman etmiş olmaz.!

Bilki sohbet edeblerine riayet, şartlarını gözetmek, şu yolun zaruriyyatındandır ki ifade ve istifade yolu açık olsun. Bunlar olmaksızın sohbetin neticesi olmaz, birlikte oturmanın bir meyvası hasıl olmaz. Zaruri olan bir takım edebleri ve şartları, beyan arsasına çıkaralım, akıl kulağı ile bunları dinlemek lazımdır.

Bilki talip için gereklidir ki, kalbiyle bütünüyle büyün yönlerden dön-meli ve kalbiyle şeyhine yönelmeli. Şeyhin bulunmassıyla beraber onun izni olmadan nafilelerle ve zikirlerle meşgul olmamalıdır. Huzurunda baş-kasına iltifat etmemeli, bilakis huzurunda bütünüyle ona yönelerek otur-malı, hatta yanında zikirle meşgul olmamalı. Ancak bununla kendisine em rederse müstesnadır. Huzurunda farzlar ve sünnetlerden başkasını kılma-malıdır.

Bu vaktin sultanından nakledildi kiveziri yanında ayakta idi, vezir birara aniden elbisesine baktı ve eliyle düğmelerini düzeltti. O anda sulta-nın bakışı ona vakı' oldu ve başkasına yönelmiş halde onu gördü. Sultan kızarak ona dedi, 'Şu işi hazmedemem, vezirimsin, huzurumda benden başkasına bakıyorsun, elbisenin düğmelerini düzeltmekle uğraşıyorsun.'

Düşünmek gerekir, alçak dünyanın vesilelerinde ufak bir edebe riayet lazım olursa, Allah'a ulaşmak yolundaki vesilelerin edeblerine en mükemmel şekilde riayet etmek elbette lazım olur.

Mümkün oldukça, kendi gölgesinin, şeyhinin gölgesi veya elbisesi üzerine gelecek mahalde

durmamalı, namaz kıldığı yere basmamalı, abdest aldığı yerden abdest almamalı, ona has kabları kullanmamalı, huzurunda bir şey içmemeli yememeli ve bir kimse ile konuşmamalı, bilakis hiçbir kimseye yönelici olmaz.

Şeyhinin gaybetinde, onun olduğu tarafa doğru ayaklarını uzatma-malı. O tarafa doğru tükürmemeli. Şeyhinden sadır olan her şeyi,

doğru olarak itikad etmeli; her ne kadar zahirde doğru olmasa da. Zira o, yaptı-ğını ilham ve izin yolu ile yapar. Bu takdirce itirazın mecali olmaz. Bazı işlerde ilhamına hata arız olsa da. Zira ilhami hata, içtihadi hata gibi levm ve itiraza mahal değildir.

Müridler için şeyhe muhabbet hasıl olması lazımdır, mahbubtan sadır olan her şey, sevenin nazarında mahbub olur. Bunda itiraza mecal olmaz. Külli ve cüzi işlerde şeyhine uyması lazımdır. İsterse yemekte, içmekte, elbise giyinmekte, uykuda, veya itaatte olması fark etmez.

Namazı, onun namazı tarzında kılması gerekir, fıkhı onun amelin-den alması gerekir.

Nefsinde, hareketlerine ve sekenatına karşı asla itiraz imkanı bırakmamalıdır. Şayet itirazı hardal tanesi kadar olsa da; zira itirazın mahrum olmaktan başka neticesi yoktur.

Halkın en şakisi ve seadetten en uzağı, şu taifede ayıp görenlerdir. Allahu subhanehu bizi şu büyük beladan kurtarsın.

Şeyhinden keramet veharika haller istememelidir. Bu isteği hatıra veya vesvese üzere olsa da. Hiç işittin mi bir mü'min, nebisinden mucize istemiş. Ancak mucizeyi kafirler ve ehli inkar talep eder.

Şiir:

Mucize, düşmanı kahretmeye fayda verir,

Taklidin neticesi şu tabi olmaktır.

Mucize imanı ifade etmez;

Bilakis taklid hidayete doğru çeker.

Şayet hatırına bir şüphe gelse, beklemeden hemen onu şeyhine arz etmeli, eğer kalkmazsa noksanlığı kendi nefsinde görmeli, şeyhinin tarafına asla noksanlığı döndürmemeli. Kendine bir vakı'a (zuhurat) olsa, şeyhinden onu gizlememeli ve rüyasının tabirini ondan talep etmeli. Tabirden kendine açılan manayı da ona arz etmeli ve ondan doğrusunu hatasından ayırmasını istemeli. Asla kendi keşiflerine güvenmemeli. Zira hak, bu dünyada batıl ile karışıktır, doğru hata ile iç içedir.

Zaruret olmadan, izin almadan şeyhinden uzak kalmamalı, zira başkasını tercih etmek, onun üzerine diğerini üstün tutmak, müridliğe zıttır. Onun sesinden fazla olarak sesini yükseltmemeli, yüksek sesle onunla konuşmamalı, zira bu kötü edebtir.

Kendine gelen her feyiz ve manevi açılışları, şeyhinin vasıtasıyla kendine geldiğini itikad etmeli. Şayet rüyada feyzin kendisine başka bir şeyhten geldiğini görse, onu da yine kendi şeyhinden görmeli. Ve bilmeli ki şeyhi kemalatları ve feyizleri cem edici olduğundan, şeyhinden kendi-sine hususi bir feyiz, diğer bir şeyhin kemaline ve istidadına uygun olarak akıp gelmiştir; yani feyzin akıp geldiği şeyh suretinde. Şeyhinin latifelerin-den bir latifenin, şu feyizle münasebeti olup şeyh suretinde görüldü de mürid o latifeyi imtihan edildiği için şeyh hayal etti ve feyzin ondan geldi-ğini zannetti. Burası, büyük bir kargaşalık yeridir ki Allahu teala bizleri ayak kaymasından muhafaza eylesin. Şeyhe olan itikad ve sevgide istikametle bizleri rızıklandırsın; beşerin Efendisi hürmetine, O'nun ve âlinin üzerine salat-selam

olsun.

Hasılı kelam, tarikatın tamamı edeblerdir (sözü), meşhus misaldir. Edeblerden soyulan kişi Allah'a vasıl olamaz.

Eğer mürid kendini bazı edeblere riayette noksan görürse, istendiği gibi onları eda etme derecesine ulaşamasa, gayretiyle bunların sorumlulu ğundan çıkmaya kadir olamasa, bu kişi affolunur, lakin mutlaka noksanlığı itiraf gereklidir. Şayet edeblere riayet etmese ki bundan Allah'a sığınırız, kendini de noksan görmese, bu nürid şu büyüklerin kemalatlarından mah-rumdur.

Şiir:

Seadet tarafına yönelmeyen,

Nebi'nin yüzünü görmesi ona fayda vermez.

Evet! Mürid, şeyhinin teveccühünün bereketi ve himmetiyle fena ve beka mertebesine vasıl olsa, onun için ilham ve firaset yolu açılsa, şeyhi de bunu onun hakkında tasdik edip doğrulasa, onun kemal ve ikmaline şehadet etse, bu durumda bu gibi müridin bazı ilham ile alakalı işlerde şeyhine muhalefeti caiz olur. Ve kendi ilhamı gereğince amel etmesi de uygun olur. Her ne kadar şeyhin katında bunun hılafı kararlaşmış ise de. Zira mürid bu durumda taklid kaydından kurtulmuştur. Onun hakkında taklit hatadır.

Bakmazmısın ki ashabı kiram, içtihadi işlerde ve hakkında hüküm indirilmeyen meselelerde Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in görüşüne muhalefet etmişler ve bazı vakitlerde de doğru olan ashab yanında çıkmıştır. Bu husus akıl sahibi ilim erbabına gizli değildir.

Bundan bilindiki kemal ve ikmal mertebesine ulaştıktan sonra şeyhe muhalefet caizdir ve kötü edebten de uzaktır. Bilakis orda edeb

şu muha-lefettir. Değilse, Nebi'nin (sallallahu aleyhi ve sellem) ashabı, edeblerin kemaliyle

edeblenmişlerdi ve taklitsiz hiçbir şey yapmamışlardı.

Ebu Yusuf'un, içtihad mertebesine ulaştıktan sonra Ebu Hanife'yi taklidi hatadır. (Allah, her ikisine rahmet eylesin.) doğru olanı, kendi görüşüne tabi olmasıdır, Ebu Hanife'nin görüşüne değil.

Muhakkak İmam Ebu Yusuf'tan meşhurdurki, kendisi şöyle dedi; 'Ebu Hanife ile altı ay, Kur'an'ın mahluk olma meselesi hakkında tartıştım.'

Belki de sen işitmişsindir, sanatların kemale ermesi, fikirlerin katıl-masıyladır. Zira sanat, tek fikir üzere kalsa, asla onda ziyadelik hasıl olmaz. Bakmazmısın Sibeveyh zamanındaki nahiv ilmi için, bu gün fikirlerin ihtilafı, nazariyye ve görüşlerin katılmasıyla evvelkinin yüz misli ziyadelik hasıl olmuş ve nihayet derece kemale ermiştir. Fakat Sibeveyh onun binasını vaz eden ve esaslarını tesis eden kişi olduğundan, fazilet onun için oldu. Fazilet önde olanlar içindir. Lakin kemal, şu sonra gelenle-rindir.

'Ümmetimin misali, yağmur misalidir. Evveli mi hayırlı yoksa sonu mu bilinmez.'

Nebevi hadisi şeriftir, Onun ve âli'nin üzerine salat-selam olsun.

Bazı müridlerin şüphelerini kadırmak için tenbih:

Bilki şöyle demişler, 'Şeyh diriltir, öldürür. İhya ve imate, şeyhlik makamının lazımındandır.'

Burdaki ihya ve imate den murad, ruhun diriltilmesidir, cismin değil. Öldürmekten murad da böyle ruhun ölmesidir, cismin değil. Hayat ve ölümden murad, fena ve beka ki velayet ve kemal makamında ulaşılır. Kendisine tabi olunan şeyh, Allahu subhanehu'nun izniyle şu iki işi tekeffül eder. O halde şeyh için şu iki şeyin mutlaka hasıl olması gereklidir.

Diriltir, öldürür sözünün manası, baki ve fani eder. Şeyhlik makamı-nın öldürmek ve diriltmekle bir alakası yoktur. Kendisine uyulan şeyhin hükmü, kehribar hükmü gibidir. Onunla münasebeti olan her şey, arkasın-dan koşar ve ona doğru çekilir, otların kehribara nisbeti gibi. Ondan bol nasibe nail olur.

Kerametler ve harika haller, müriddleri çekmek için değildir. Zira müridler, manevi nisbetle ona doğru çekilirler. Amma şu büyüklerle alaka-sı olmayanlar, onların kemalat nimetlerinden mahrumdurlar. Onlardan binlerce kerameti müşahede etseler de. Bu manaya, Ebu Cehil ve Ebu Leheb'in halini şahit tutmak gerekir.

Allahu teala, kafirler hakkında buyurdu:

"**Bütün ayetleri görseler de, onlara iman etmezler, taki sana geldiler ve seninle mücadele ederek kafirler der, bu ancak evvelkilerin masallarıdır."**

Selam olsun.